RYNEK PRODUKTÓW MLECZNYCH

HANDEL ZAGRANICZNY[1]

Według wstępnych danych Ministerstwa Finansów w okresie **styczeń–listopad 2023 r. wartość wywozu** produktów mlecznych z Polski wyniosła około **3,31 mld EUR** (**14 mld zł**) i była o 8% niższa niż w porównywalnym okresie 2022 r. Jednocześnie na **import** tego asortymentu wydatkowano ponad **1,5 mld EUR** (**7,01 mld zł**), o 5% mniej niż w okresie styczeń–listopad 2022 r.

Dodatnie **saldo obrotów handlowych** produktami mlecznymi w okresie jedenastu miesięcy 2023 r. ukształtowało się na poziomie około **1,77 mld EUR (6,97 mld zł)**, wobec ponad **1,96 mld EUR** w porównywalnym okresie 2022 r.

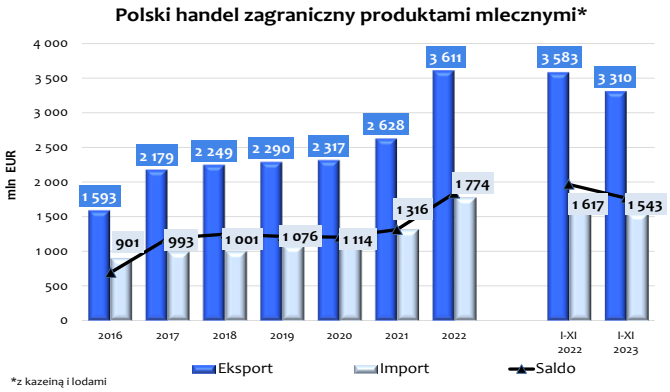

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Ministerstwa Finansów, 2023 - dane wstępne.

Sprzedaż produktów mlecznych do krajów **Unii Europejskiej** wygenerowała **67%** wpływów uzyskanych z **eksportu** (**2,05 mld EUR**, spadek o 15%). Głównymi odbiorcami produktów mlecznych na rynku unijnym były: Niemcy (18% wartości – 541 mln EUR), Czechy (7% – 213 mln EUR) oraz Włochy (5% – 152,6 mln EUR).

Udział **krajów pozaunijnych stanowił 33%** w wartości wywozu produktów mlecznych z Polski. Przychody uzyskane z eksportu wyniosły około **1 mld EUR** i były o 6% większe niż w okresie styczeń–listopad 2022 r. Największy udział w eksporcie spośród krajów pozaunijnych miała: Wielka Brytania (5% wartości wywozu – 155 mln EUR), Algieria (5%–142 mln EUR), Ukraina (3%–104 mln EUR), Chiny (3%–83 mln EUR) oraz Arabia Saudyjska (2%–57 mln EUR).

TENDENCJE CENOWE

Ceny zbytu artykułów mleczarskich w Polsce w dniach 8–14 stycznia 2024 r.

Zakłady mleczarskie monitorowane w ramach Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW w dniach 8–14.01.2024 r. zbywały

Towar	Cena bez VAT	Zmiana tygodniowa
W zbycie wg ZSRIR	**8–14.01.2024 r.**	
masło [zł/kg]:		
w blokach	23,68	⇑
konfekcjonowane	25,86	⇑
mleko w proszku [zł/kg]:		
odtłuszczone (OMP)	11,35	⇓
pełne (PMP)	16,03	⇓
ser [zł/kg]:		
Edamski	20,60	⇓
Gouda	21,30	⇓
W skupie wg GUS – grudzień 2023 r.		**Zmiana miesięczna**
mleko surowe [zł/hl]	211,51	⇑

masło w blokach przeciętnie po **23,68 zł/kg**, o 0,3% drożej niż tydzień wcześniej, ale o 1% taniej niż przed miesiącem. **Masło konfekcjonowane** sprzedawano po **25,86 zł/kg** (5,17 zł za 200 gramową kostkę), o 1,1% drożej niż w poprzednim tygodniu, ale o 8% taniej niż miesiąc wcześniej. Cena masła w blokach była niższa niż przed rokiem o 1%, a masła konfekcjonowanego wyższa o 3%.

Cena zbytu **odtłuszczonego mleka w proszku** wyniosła **11,35 zł/kg**, o 4,1% mniej niż tydzień wcześniej. Była ona o 1,5% niższa niż przed miesiącem i o 17% niższa niż rok wcześniej. Za **pełne mleko w proszku** uzyskiwano **16,03 zł/kg**, o 3% mniej niż tydzień i miesiąc wcześniej. W odniesieniu do notowań sprzed roku cena PMP obniżyła się o 23,5%.

Ceny produktów mlecznych na rynkach zagranicznych

Na aukcji, która odbyła się **16 stycznia 2024** r. na platformie handlowej **GlobalDairyTrade** indeks cen GDT[2], w odniesieniu do poprzedniego notowania, wzrósł o 2,3%. W czasie sesji sprzedano 24,9 tys. ton artykułów mleczarskich.

Na GDT 16 stycznia 2024 r. za **masło** płacono **5 906 USD/t**, o 7% więcej niż w poprzednim notowaniu (z 2.01.br.) i o 8% więcej niż przed miesiącem. Cena **sera Cheddar** wyniosła **4 217 USD/t** i była o 1% wyższa niż dwa tygodnie wcześniej, ale o 1% niższa niż przed miesiącem. Za **OMP** uzyskiwano **2 638 USD/t**, o 1% więcej niż w poprzednim notowaniu oraz przed miesiącem. Cena **PMP** wyniosła **3 353 USD/t** i była o 2% wyższa niż dwa tygodnie wcześniej i o 5% wyższa niż przed miesiącem. W porównaniu z cenami sprzed roku masło było droższe o 33%, PMP – o 4%, natomiast ser Cheddar był tańszy o 13%, a OMP – o 7%.

[1] Wyniki polskiego handlu zagranicznego produktami mlecznymi zostały obliczone w oparciu o wstępne dane Ministerstwa Finansów i dotyczą artykułów o kodach CN 0401–0406, 2105 oraz wybranych produktów z pozycji CN 3501.

[2] Indeks cen GDT – średnia ważona procentowych zmian cen wszystkich produktów sprzedanych podczas aukcji. Więcej informacji: https://www.globaldairytrade.info

Struktura geograficzna polskiego eksportu produktów mlecznych*

w okresie styczeń-listopad 2023 r.

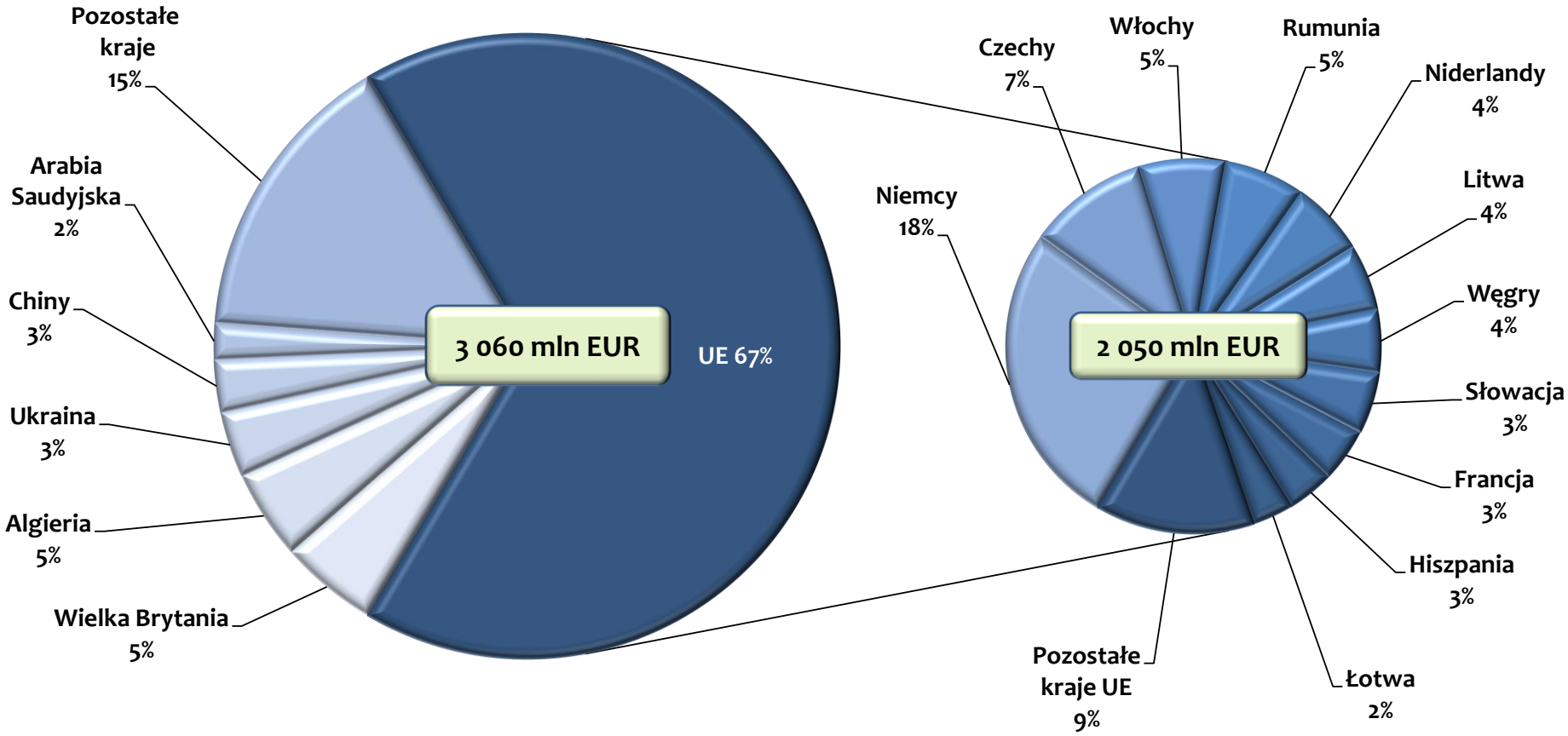

*kody CN 0401-0406, 2105, 3501 10

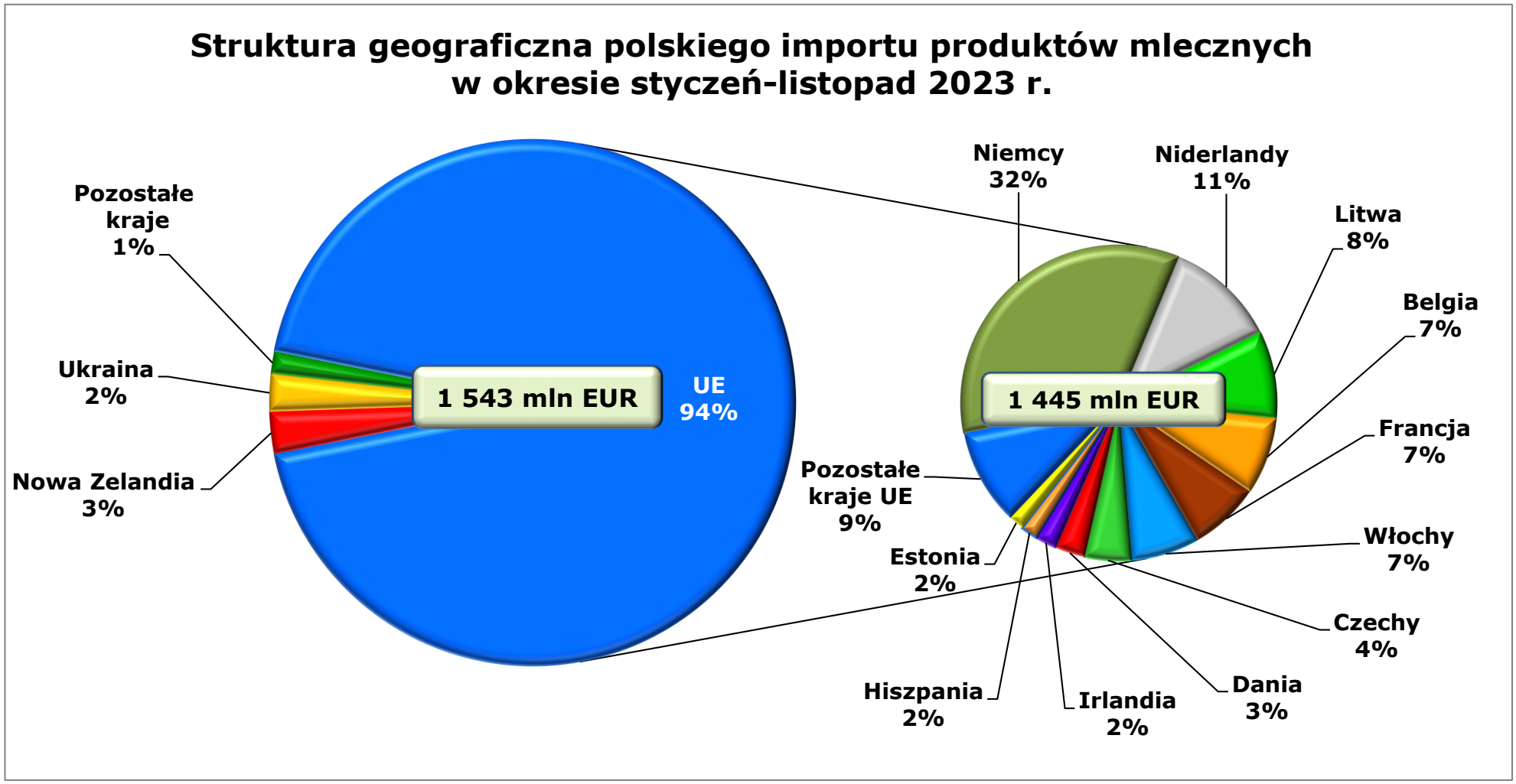
Struktura geograficzna polskiego importu produktów mlecznych
w okresie styczeń-listopad 2023 r.
Pozostałe kraje 1%
Ukraina 2%
Nowa Zelandia 3%
1 543 mln EUR
UE 94%
Niemcy 32%
Niderlandy 11%
Litwa 8%
Belgia 7%
Francja 7%
Włochy 7%
Czechy 4%
Dania 3%
Irlandia 2%
Hiszpania 2%
Estonia 2%
Pozostałe kraje UE 9%
1 445 mln EUR

Ceny zbytu (netto) masła, odtłuszczonego mleka w proszku i pełnego mleka w proszku (według ZSRIR MRiRW)

Tydzień	Masło ekstra konfekcjonowane			Masło ekstra w blokach			Odtłuszczone mleko w proszku			Pełne mleko w proszku		
	zł/kg	tygodniowa zmiana w % [1]	EUR/kg [2]	zł/kg	tygodniowa zmiana w % [1]	EUR/kg [2]	zł/kg	tygodniowa zmiana w % [1]	EUR/kg [2]	zł/kg	tygodniowa zmiana w % [1]	EUR/kg [2]
13-19.11.23	27,48	0,9	6,25	24,36	7,0	5,54	11,69	1,5	2,66	16,27	-2,1	3,70
20-26.11.23	27,90	1,5	6,39	23,81	-2,2	5,46	11,23	-3,9	2,57	16,59	2,0	3,80
27.11-03.12.23	28,08	0,7	6,46	23,62	-0,8	5,43	11,05	-1,6	2,54	16,16	-2,6	3,72
04-10.12.23	28,38	1,0	6,55	24,58	4,1	5,67	11,12	0,6	2,57	15,97	-1,2	3,69
11-17.12.23	28,00	-1,3	6,48	23,90	-2,8	5,53	11,52	3,6	2,66	16,50	3,3	3,82
18-31.12.23	26,72	-4,6	6,16	24,01	0,4	5,53	11,69	1,5	2,69	16,26	-1,4	3,75
01-07.01.24	25,58	-4,3	5,87	23,61	-1,6	5,42	11,83	1,2	2,71	16,52	1,6	3,79
08-14.01.24	**25,86**	1,1	5,95	**23,68**	0,3	5,45	**11,35**	-4,1	2,61	**16,03**	-3,0	3,69
Miesięczna zmiana ceny w %	x	-7,7	x	x	-0,9	x	x	-1,5	x	x	-2,8	x
Roczna zmiana ceny w %	x	3,4	x	x	-0,6	x	x	-17,4	x	x	-23,5	x

1) zmiany cen w % odnoszą się do cen prezentowanych w zł/kg

2) wg średniego kursu EBC w danym tygodniu; kurs w ostatnim prezentowanym okresie 08-14.01.24: 1 EUR = 4,3488 PLN

Ceny skupu mleka bez VAT wg siedziby producenta

Województwa	w grudniu 2023 r.	Zmiana ceny w %	
	w zł/hl	miesięczna	roczna
POLSKA	**211,51**	2,1	2,1
Dolnośląskie	**213,08**	6,6	6,6
Kujawsko-pomorskie	**203,52**	2,4	2,4
Lubelskie	**210,21**	3,0	3,0
Lubuskie	**212,89**	2,5	2,5
Łódzkie	**202,04**	3,2	3,2
Małopolskie	**196,00**	4,6	4,6
Mazowieckie	**209,40**	0,6	0,6
Opolskie	**209,83**	3,9	3,9
Podkarpackie	**208,08**	5,9	5,9
Podlaskie	**223,55**	0,3	0,3
Pomorskie	**202,05**	3,4	3,4
Śląskie	**207,96**	2,7	2,7
Świętokrzyskie	**206,24**	3,0	3,0
Warmińsko-mazurskie	**212,76**	2,6	2,6
Wielkopolskie	**209,04**	3,9	3,9
Zachodniopomorskie	**207,04**	1,9	1,9

Ceny skupu mleka surowego w Polsce (bez VAT)

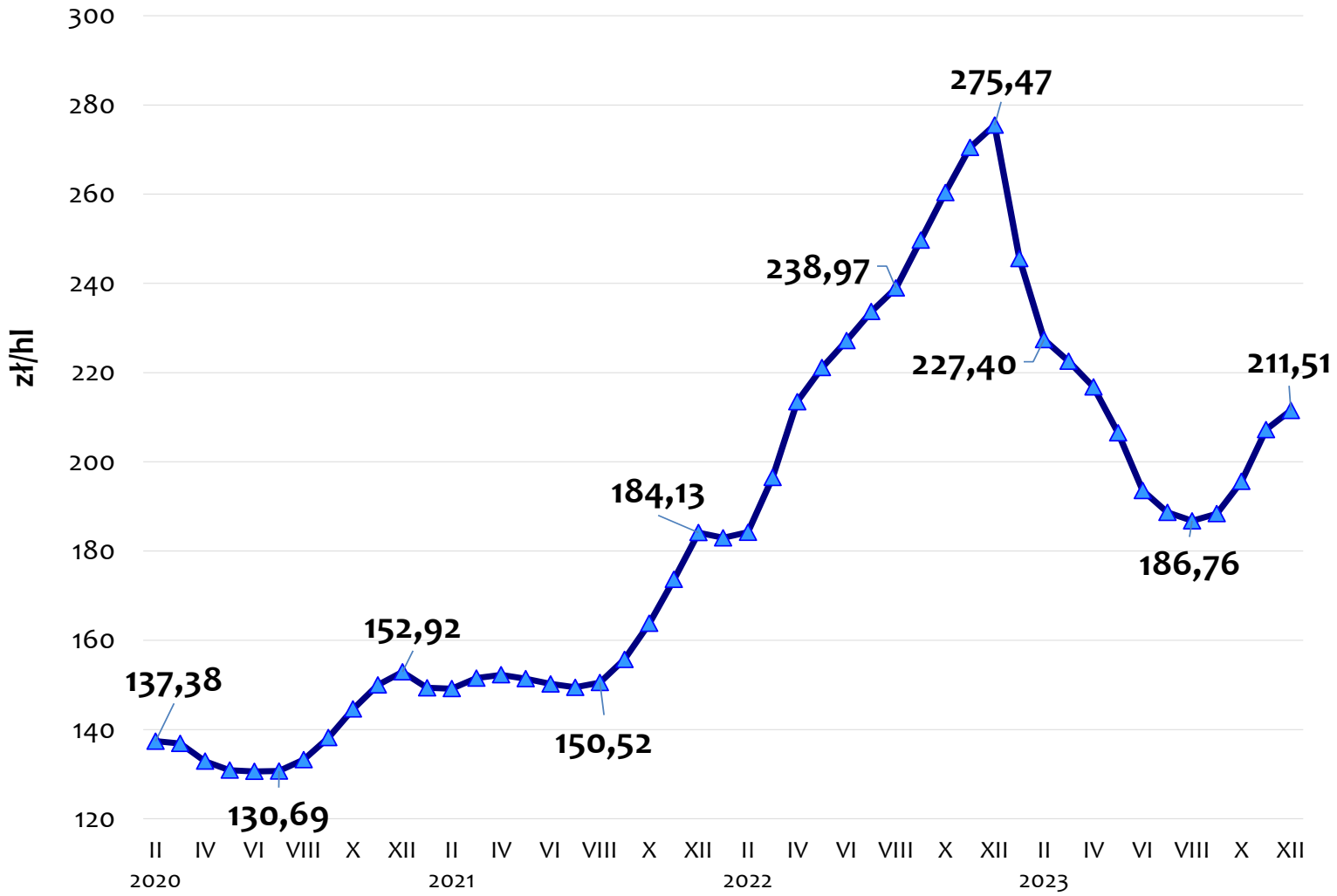

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Ceny produktów mlecznych na rynkach zagranicznych

Towar/Kraj	Jednostka miary	Średnia cena	*Zmiana średniej ceny w %*		Średnia cena w zł/kg*
			miesięczna[1/]	roczna	
Ceny na rynkach wewnętrznych UE w dniach 7-11.12.2019 r.					
Masło w blokach					
Niemcy	EUR/kg	3,65	0,7	-16,1	**15,64**
Francja	EUR/kg	3,61	-0,2	-20,9	**27,87**
Niderlandy	EUR/kg	3,59	1,1	-13,3	**15,38**
Odtłuszczone mleko w proszku					
Niemcy	EUR/kg	2,62	4,6	51,9	**11,23**
Francja	EUR/kg	2,51	3,4	46,0	**10,76**
Niderlandy	EUR/kg	2,60	4,4	52,9	**11,14**
Pełne mleko w proszku					
Niemcy	EUR/kg	3,10	2,0	14,6	**13,26**
Francja	EUR/kg	3,15	2,9	-	**13,50**
Niderlandy	EUR/kg	3,13	2,3	15,9	**13,41**
Ceny światowe (na bazie FOB - w portach Europy Zachodniej) z 6.12.2019 r.					
Masło	USD/t	3 988	-1,2	-19,2	**15,35**
OMP	USD/t	2 813	4,2	51,0	**10,83**
PMP	USD/t	3 375	0,7	9,3	**12,99**

1/ zmiana średniej ceny w przypadku ceny na rynkach wewnętrznych UE w porównaniu z notowaniem z 9-13.11.2019 r., a w przypadku cen światowych - z notowaniem z 8.11.2019 r.

***** Z przeliczenia według kursu NBP:
Średni kurs z 11.12.2019 r.: 1 EUR = 4,2851 PLN
Średni kurs z 6.12.2019 r.: 1 USD = 3,8500 PLN

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na podstawie danych CLAL i NBP.

Ceny na rynku krajowym

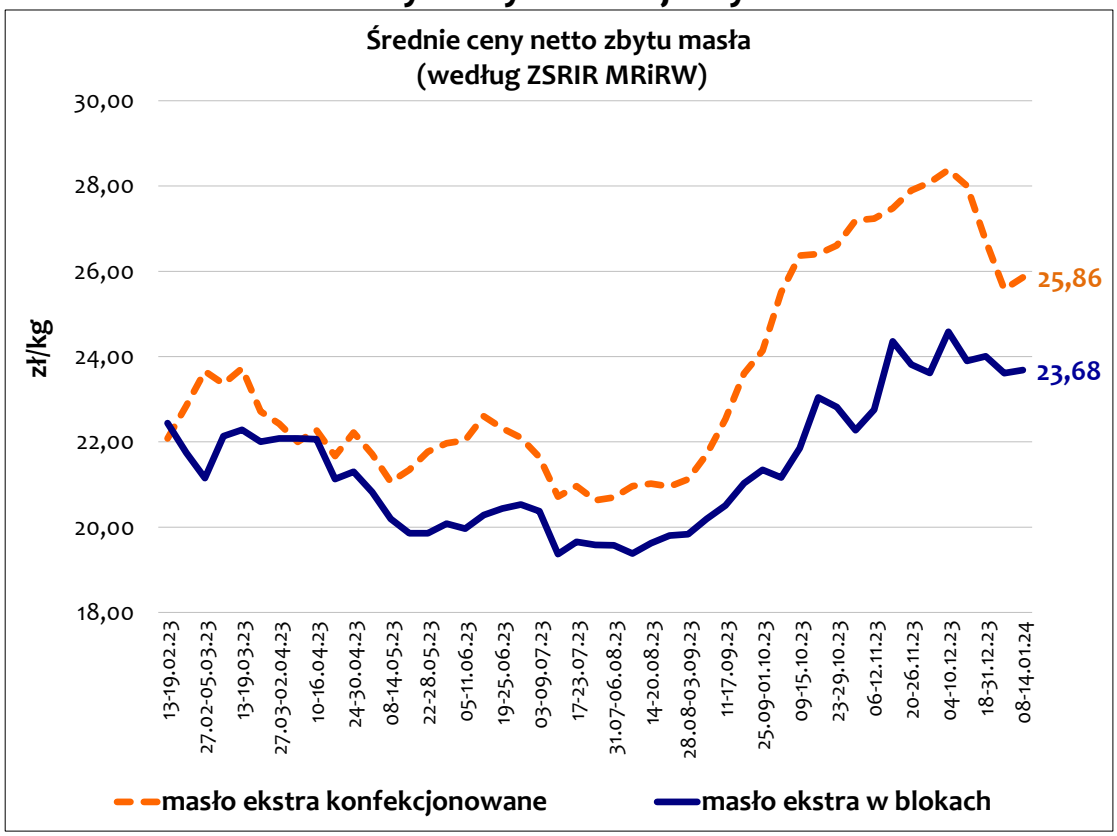

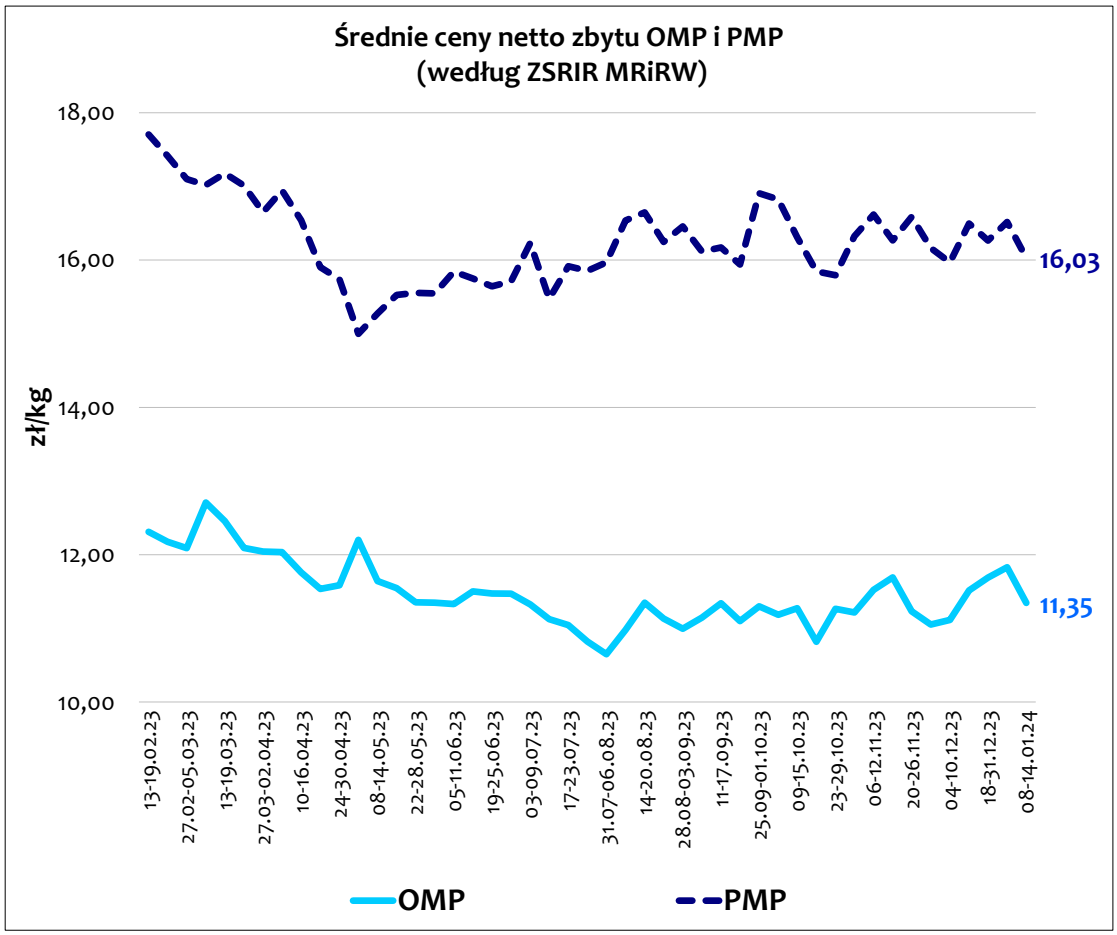

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych KE (data odczytu: 11.08.2023 r.) i ZSRIR MRiRW.

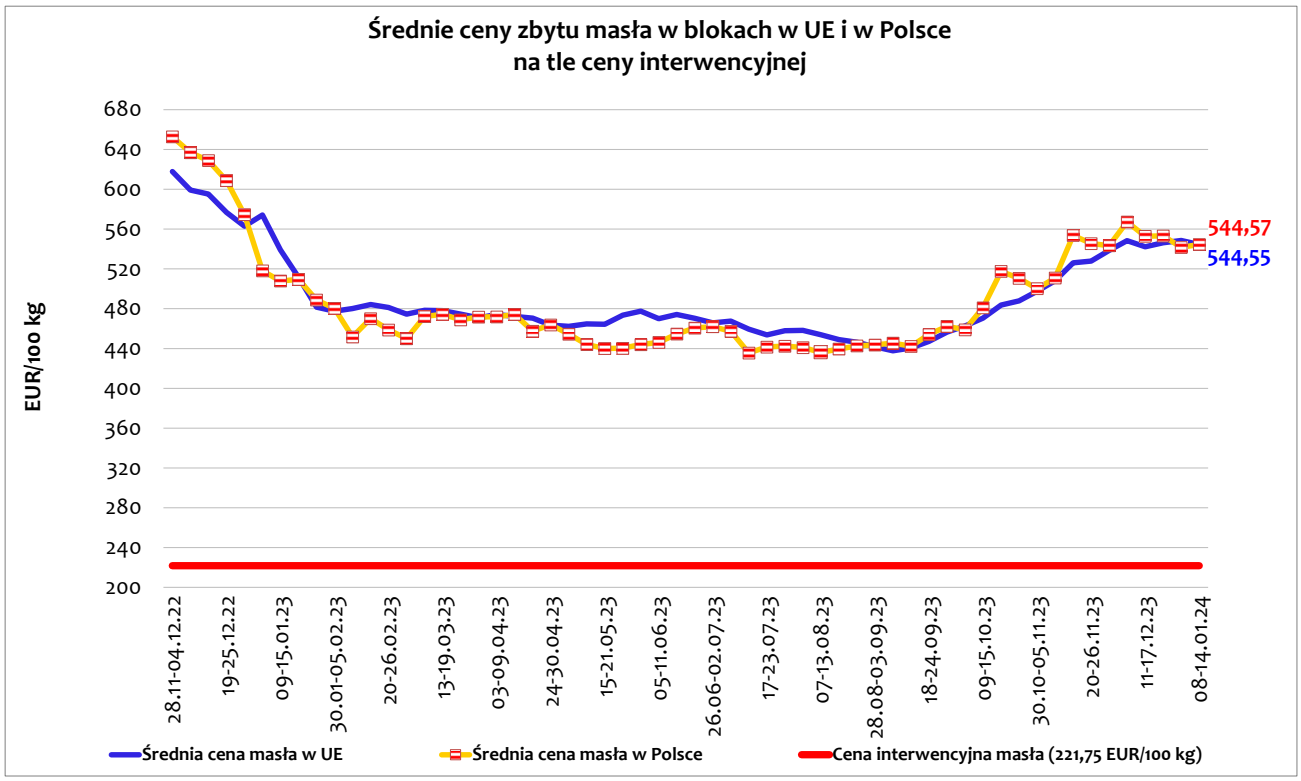
Średnie ceny zbytu masła w blokach w UE i w Polsce
na tle ceny interwencyjnej
EUR/100 kg
680
640
600
560
520
480
440
400
360
320
280
240
200
544,57
544,55
28.11-04.12.22
19-25.12.22
09-15.01.23
30.01-05.02.23
20-26.02.23
13-19.03.23
03-09.04.23
24-30.04.23
15-21.05.23
05-11.06.23
26.06-02.07.23
17-23.07.23
07-13.08.23
28.08-03.09.23
18-24.09.23
09-15.10.23
30.10-05.11.23
20-26.11.23
11-17.12.23
08-14.01.24
Średnia cena masła w UE
Średnia cena masła w Polsce
Cena interwencyjna masła (221,75 EUR/100 kg)

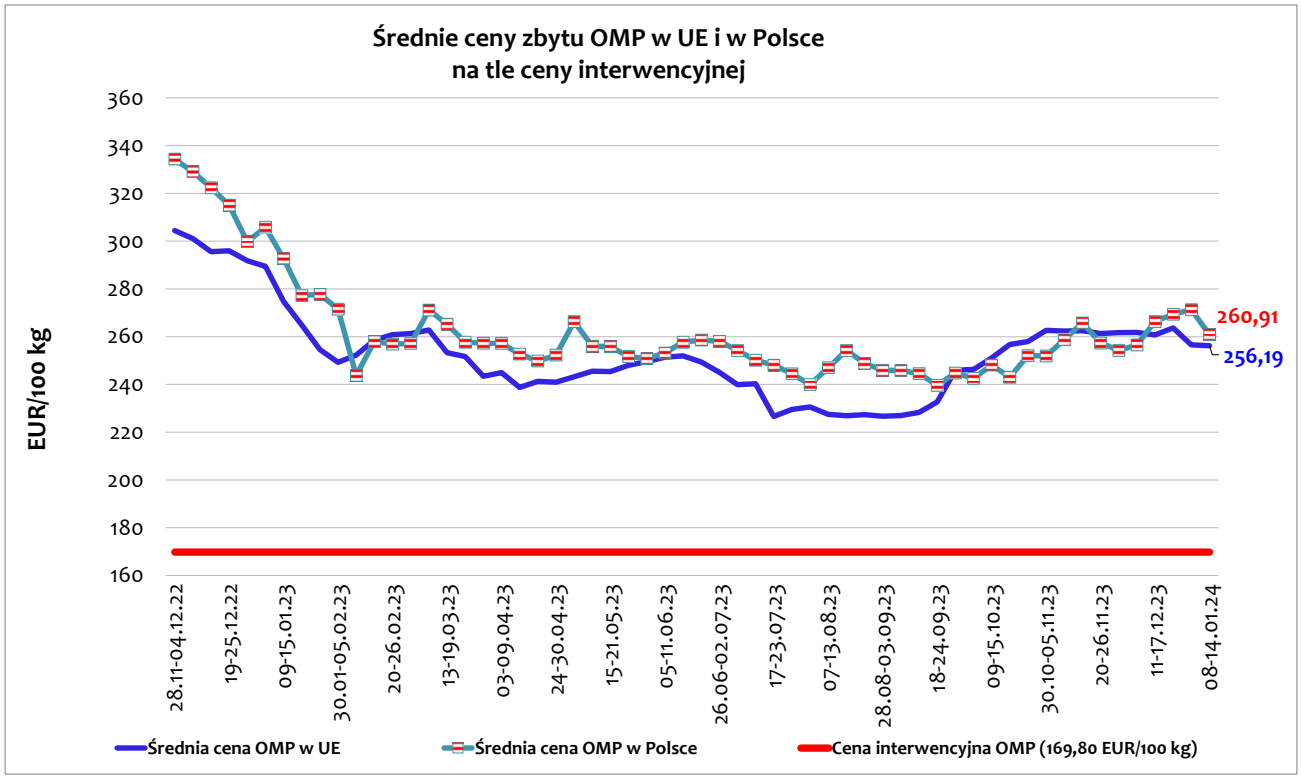
Średnie ceny zbytu OMP w UE i w Polsce
na tle ceny interwencyjnej
EUR/100 kg
360
340
320
300
280
260
240
220
200
180
160
260,91
256,19
28.11-04.12.22
19-25.12.22
09-15.01.23
30.01-05.02.23
20-26.02.23
13-19.03.23
03-09.04.23
24-30.04.23
15-21.05.23
05-11.06.23
26.06-02.07.23
17-23.07.23
07-13.08.23
28.08-03.09.23
18-24.09.23
09-15.10.23
30.10-05.11.23
20-26.11.23
11-17.12.23
08-14.01.24
Średnia cena OMP w UE
Średnia cena OMP w Polsce
Cena interwencyjna OMP (169,80 EUR/100 kg)

Ceny na rynkach zagranicznych

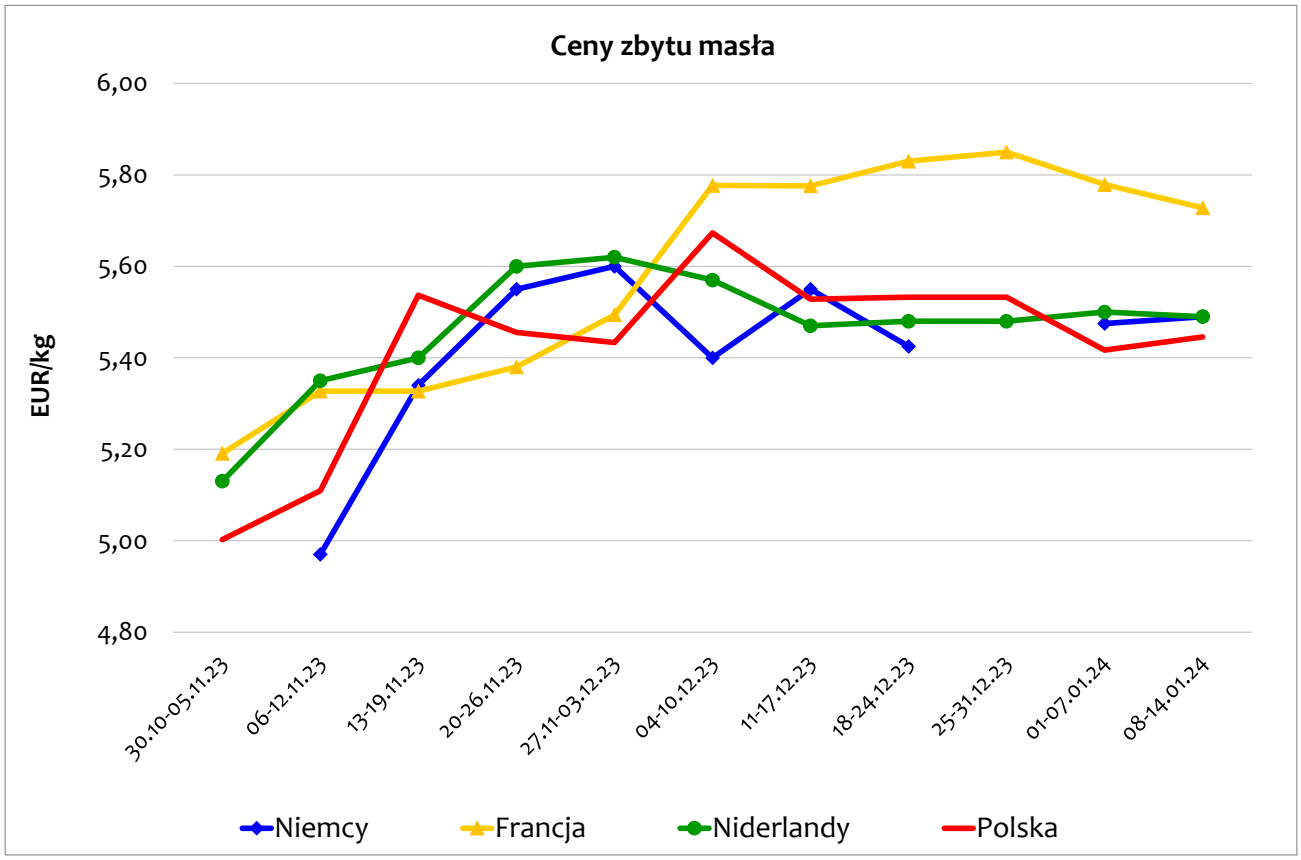

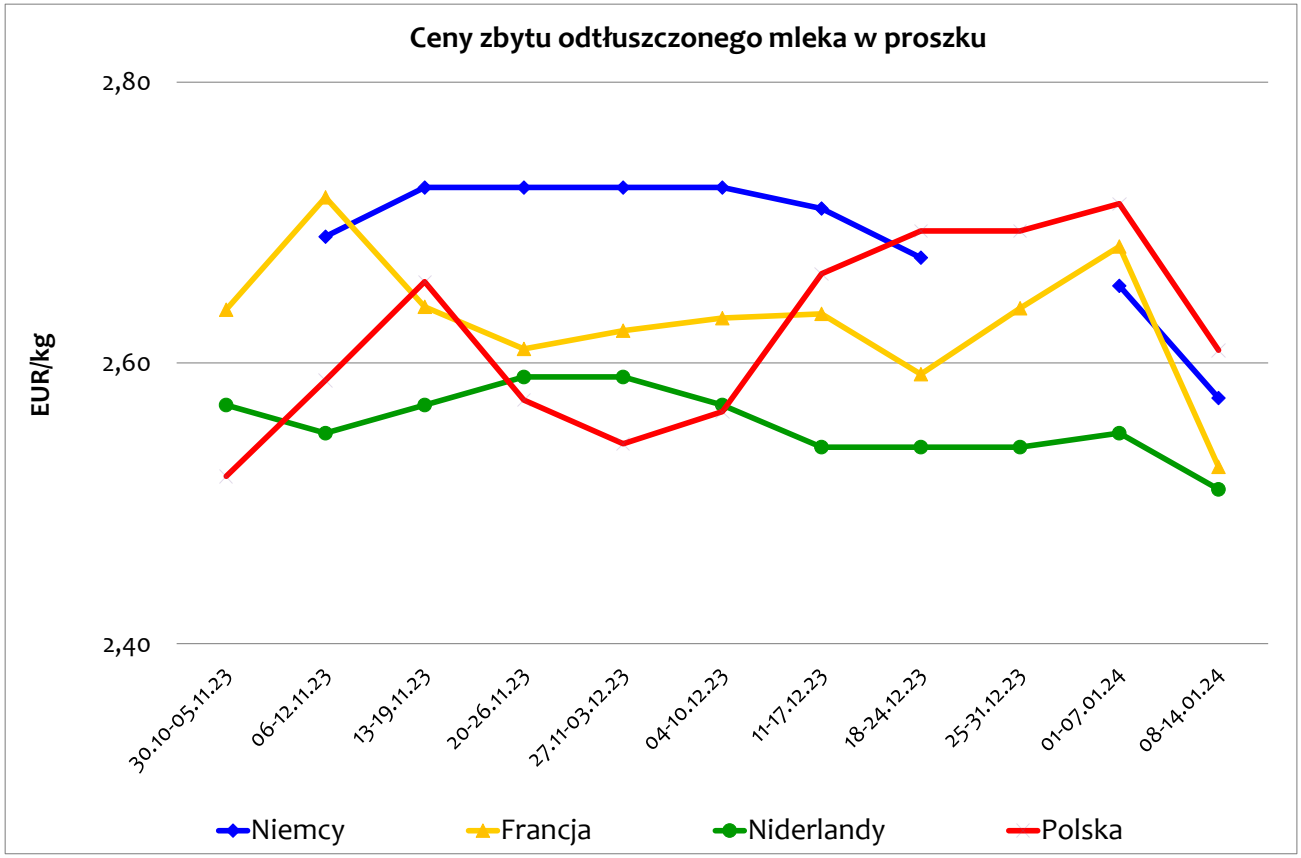

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych CLAL i ZSRIR MRiRW.